

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

SPRENDIMAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2023/936

2023 m. gegužės 10 d.

dėl Europos igūdžių metų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 149 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) kvalifikuota darbo jėga yra labai svarbi siekiant užtikrinti socialiai sąžiningą ir teisingą žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas ir stiprinti Sąjungos tvarų konkurencingumą ir atsparumą nepalankių išorės sukretimų, pavyzdžiui, COVID-19 pandemijos ar Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padarinių, sąlygomis. Turint daugiau tinkamesnių ir geriau pritaikytų igūdžių atsiveria naujos galimybės ir asmenys įgalinami visapusiškai dalyvauti darbo rinkoje, visuomenės gyvenime ir demokratijoje, pasinaudoti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų teikiamomis galimybėmis ir naudotis savo teisėmis;
- (2) visoje Sąjungoje darbdaviai praneša, kad sunku rasti reikiamų igūdžių turinčių darbuotojų. Europos darbo institucija pranešime „Darbo jėgos trūkumo ir pertekliaus ataskaita“ ir Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra pranešime „Kibernetinio saugumo igūdžių ugdymas ES“ nurodė, kad 2021 m. profesijoms, kurioms trūksta igūdžių, buvo priskirtos 28 profesijos, įskaitant sveikatos priežiūros, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų, statybų ir paslaugų sektorius, ir nustatė, kad trūksta IT ir saugumo specialistų, visų pirma kibernetinio saugumo ekspertų, ir darbuotojų, turinčių gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos žinių. Vis dažniau didžiausia kliūtis sėkmingoms žaliajai ir skaitmeninei pertvarkoms yra tinkamų igūdžių turinčių darbuotojų trūkumas. Tam tikrais atvejais darbo jėgos trūkumą taip pat gali lemti nepatrauklios darbo vietos ir prastos darbo sąlygos. Siekiant gerai veikiančios darbo rinkos, svarbu spręsti tuos klausimus pasitelkiant kokybiško darbo pasiūlymus ir darbo vietų išlaikymo politiką. Numatoma, kad daugelyje valstybių narių visuomenės senėjimas per ateinančią dešimtmetį paspartės, nes į pensiją išeis vadinamojo kūdikių bumo karta, todėl išaugs poreikis išnaudoti visą visų darbingo amžiaus suaugusiųjų, nepriklausomai nuo jų kilmės, potencialą, nuolat investuojant į jų igūdžius ir pritraukiant daugiau žmonių, visų pirma moterų ir jaunimo, ypač nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio jaunimo (NEET), kurie susiduria su specifiniais iššūkiais, trukdančiais dalyvauti darbo rinkoje. Veiksmingos ir visapusiškos igūdžių ugdymo strategijos, daugiau švietimo ir mokymo galimybių nepalankioje padėtyje esančių

⁽¹⁾ OL C 100, 2023 3 16, p. 123.

⁽²⁾ 2023 m. kovo 30 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2023 m. balandžio 24 d. Tarybos sprendimas.

asmenų grupėms bei kova su stereotipais, visų pirma, lyčių stereotipais, padėtų didinti užimtumą ir mažinti įgūdžių trūkumą. Siekiant užtikrinti socialiai sąžiningą ir įtraukią pertvarką, tokias priemones galima papildyti sprendimais, skirtais asmenims, negalintiems persikvalifikuoti ir kelti kvalifikacijos;

- (3) kvalifikuotų darbuotojų ir patyrusių vadovų, kurie atlieka esminį vaidmenį užtikrinant tvarų Sąjungos augimą, trūkumas taip pat išlieka rimčiausia problema ketvirtadaliui iš 25 mln. Sąjungos mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI), kurios yra Sąjungos ekonomikos ir klestėjimo pagrindas, nes jos sudaro 99 % visų įmonių ir jose dirba 83 mln. žmonių. 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikate „Tvarios ir skaitmeninės Europos MVI strategija“ pripažįstamas esminis MVI vaidmuo užtikrinant Sąjungos konkurencingumą ir klestėjimą;
- (4) tinkamos kvalifikacijos darbo jėgos trūkumas ir mažas darbingo amžiaus suaugusiųjų dalyvavimas mokymo veikloje mažina galimybes darbo rinkoje, o tai lemia socialinę ir ekonominę nelygybę, kuri yra didelis iššūkis Sąjungai. Tinkamos kvalifikacijos darbo jėgos trūkumas ir mažas darbingo amžiaus suaugusiųjų dalyvavimas mokymo veikloje taip pat rodo didelį neišnaudotą perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo potencialą siekiant padėti sumažinti didėjančią darbo jėgos trūkumą tokiuose sektoriuose kaip gamyba ir paslaugos, visų pirma ekonominės veiklos srityse, susijusiose su apgyvendinimo ir maitinimo paslaugomis, kompiuterinės ir elektroninės įrangos gamyba, ir priežiūros sektoriuje. Tačiau dalyvavimas suaugusiųjų mokymosi programose Sąjungoje per pastarąjį dešimtmetį nesikeitė, o 21 valstybė narė nepasiekė 2020 m. Sąjungos lygmens tikslo. Daugeliui darbingo amžiaus suaugusiųjų, pavyzdžiui, dirbančių netipinių formų darbą, MVI darbuotojams, bedarbiams, neaktyviems ar žemos kvalifikacijos asmenims, įgūdžių ugdymo galimybės pernelyg dažnai yra nepasiekiamos. Tų grupių ir visų darbingo amžiaus suaugusiųjų perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo galimybių didinimas padėtų siekti 78 % Sąjungos 20–64 metų amžiaus suaugusiųjų, kurių užimtumo lygis 2021 m. buvo 73,1 %, užimtumo tikslo. Reikia dėti daugiau pastangų, kad būtų teikiama veiksminga parama žemos kvalifikacijos suaugusiesiems ir bedarbiams, vadovaujantis 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo krypčių – naujų galimybių suaugusiesiems ⁽³⁾ ir 2016 m. vasario 15 d. Tarybos rekomendacija dėl ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką ⁽⁴⁾;
- (5) Europos socialinių teisių ramsčio (toliau – Ramsčio) principu Nr. 1 nustatyta, kad kiekvienas turi teisę į kokybišką ir įtraukų švietimą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą, kad galėtų išsaugoti ir įgyti įgūdžius, leidžiančius visavertiškai dalyvauti visuomenės gyvenime ir sėkmingai įveikti permainas darbo rinkoje. Ramsčio principas Nr. 4 susijęs su aktyvia parama užimtumo srityje, teikiama siekiant užtikrinti kiekvieno asmens teisę laiku gauti konkrečiai jam pritaikytą pagalbą, kad jis galėtų pagerinti galimybes įsidarbinti ar pradėti dirbti savarankiškai, įskaitant teisę gauti paramą mokantis ir persikvalifikuojant. Ramsčio principu Nr. 5 dėl saugaus ir lankstaus užimtumo nustatyta, kad darbuotojai, nesvarbu, kokia jų darbo santykių rūšis ir trukmė, turi teisę į sąžiningą ir vienodą požiūrį dėl darbo sąlygų, galimybės naudotis socialine apsauga ir mokytis. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas turi teisę į mokslą ir teisę į profesinį ir tęstinį mokymą;
- (6) Ramsčio Nr. 3 principu pabrėžiama, kad kiekvienas, nesvarbu, kokia yra jo lytis, rasinė ar etninė kilmė, religija ar tikėjimas, negalia, amžius ar seksualinė orientacija, turi teisę į vienodą požiūrį ir lygias galimybes, įskaitant užimtumo, švietimo ir mokymo srityse. Europos įgūdžių metai turėtų būti įgyvendinami įtraukiai ir aktyviai, kad būtų skatinama visų asmenų lygybė. Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane, kurį Komisija priėmė 2021 m. kovo 4 d. komunikatu, nurodoma, kad didinant grupių, kurios šiuo metu nepakankamai atstovaujamos, dalyvavimą galima pasiekti įtrauktesnį užimtumo augimą;

⁽³⁾ OL C 484, 2016 12 24, p. 1.

⁽⁴⁾ OL C 67, 2016 2 20, p. 1.

- (7) 2020 m. liepos 1 d. Komisijos komunikate „Europos įgūdžių darbotvarkė, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo“ (toliau – Europos įgūdžių darbotvarkė) raginama įgyvendinti revoliuciją įgūdžių srityje, siekiant užtikrinti ekonomikos atsigavimą, sustiprinti Europos konkurencingumą pasaulyje bei socialinį sąžiningumą ir paversti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką galimybėmis visiems. Europos įgūdžių darbotvarkė siekiama skatinti kolektyvinius veiksmus įgūdžių srityje, siekiant užtikrinti, kad mokymo turinys būtų suderintas su kintančiais darbo rinkos poreikiais, ir geriau suderinti mokymo galimybes su žmonių siekiais, kad būtų skatinamas tokių mokymo galimybių įsisavinimas visose darbingo amžiaus gyventojų grupėse. 2021 m. vasario 11 d. rezoliucijoje ^(¹) Europos Parlamentas palankiai įvertino Europos įgūdžių darbotvarkės tikslus ir veiksmus;
- (8) 2021 m. birželio 25 d. Europos Vadovų Taryba savo išvadose palankiai įvertino Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane nustatytus pagrindinius Sąjungos tikslus, atitinkančius 2021 m. gegužės 8 d. Porto deklaraciją, taip paremdama siekį ne vėliau kaip 2030 m. užtikrinti, kad užimtumo lygis siektų bent 78 % ir kad bent 60 % visų suaugusiųjų kasmet dalyvautų mokymo veikloje;
- (9) 2022 m. rugsėjo 14 d. Komisijos pirmininkė savo pranešime apie Sąjungos padėtį paskelbė, kad Komisija pasiūlys 2023 m. paskelbti Europos įgūdžių metais. Ji atkreipė dėmesį į darbo jėgos trūkumo problemą tam tikruose sektoriuose ir pabrėžė investicijų į profesinį mokymą ir kvalifikacijos kėlimą svarbą. Ji taip pat pabrėžė, kad tinkamų įgūdžių pritraukimas į Sąjungą turi būti vienas iš sprendimo elementų, paremiant jį pastangomis paspartinti bei palengvinti trečiųjų valstybių piliečių kvalifikacijos pripažinimą. Europos įgūdžių metais Komisija siekia padidinti pagreitį ir paskatinti daugelio veiksmų, kurių ji jau ėmėsi, siekdama stiprinti perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo veiklą Sąjungoje, kad būtų sprendžiama trūkumų darbo rinkoje problema, įgyvendinimą. Europos įgūdžių metais, taikant perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo priemones, ketinama remti tvarų Sąjungos socialinės rinkos ekonomikos augimą, siekiant didinti jos konkurencingumą ir prisidėti prie kokybiškų darbo vietų kūrimo;
- (10) 2021 m. rugsėjo 15 d. Komisijos pirmininkė savo pranešime apie Sąjungos padėtį paskelbė apie tai, kad pradėdamas aukščiausio lygio struktūrinis dialogas, kuriuo siekiama sustiprinti išipareigojimus skaitmeninių įgūdžių ir švietimo srityje. Valstybės narės paskyrė nacionalinius to proceso koordinatorius. Europos įgūdžių metai grindžiami tuo struktūrinio dialogo procesu, išplečiant jo veiksmų apimtį atsižvelgiant į šio sprendimo tikslus;
- (11) Europos įgūdžių metai prasideda pasibaigus 2022-iesiems – Europos jaunimo metams, per kuriuos siekta įgalinti, pripažinti, remti ir įtraukti jaunimą, įskaitant mažiau galimybių turinčius jaunos žmones, žvelgiant į visuomenės po COVID-19 pandemijos perspektyvą ir siekiant užtikrinti ilgalaikį teigiamą poveikį jaunimui. 2022-aisiais – Europos jaunimo metais buvo pabrėžta įgūdžių svarba jaunimui ieškant kokybiško darbo ir plečiant jų įsidarbinimo galimybes;
- (12) perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo mąstysenos skatinimu visoje Sąjungoje Europos įgūdžių metai gali turėti teigiamą poveikį visuomenei ir demokratijai, nes geresnės kvalifikacijos darbo jėga taip pat reiškia aktyvesnius ir labiau dalyvaujančius piliečius. Perkvalifikavimas ir kvalifikacijos kėlimas suteikia darbuotojams įgūdžių, kurių reikia norint pasinaudoti kokybiškesnio darbo galimybėmis, didinti jų gerovę darbe ir daryti pažangą asmeninio ir profesinio tobulėjimo srityje, kartu didinant ekonomikos konkurencingumą ir prisidedant prie kokybiškų darbo vietų kūrimo;
- (13) kadangi darbdaviai, darbuotojai bei darbdavių ir darbuotojų atstovai, nacionaliniai, Europos ir tarptautiniai socialiniai partneriai, prekybos rūmai ir kiti suinteresuotieji subjektai geriausiai žino, kokių įgūdžių reikia jų pramonės ekosistemose, vienas iš sprendimo elementų turi būti jų kolektyvinių veiksmų įgūdžių ugdymo srityje stiprinimas. Todėl socialinis dialogas atlieka svarbų vaidmenį numatant įgūdžių poreikius darbo rinkoje. Įgūdžių paktas, kaip pirmas veiksmas, Komisijos pradėtas 2020 m. pagal Europos įgūdžių darbotvarkę, suburia darbdavius, socialinius partnerius, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjus, valstybines užimtumo tarnybas ir kitus pagrindinius su įgūdžiais susijusius privačiojo ir viešojo sektorių suinteresuotuosius subjektus. Iki šiol prie Įgūdžių pakto prisijungė daugiau kaip 700 organizacijų ir sukurta 12 didelio masto partnerystės strateginiuose sektoriuose bei išipareigota skatinti 6 mln. mokymo galimybių. Įgūdžių pakto nariai naudojami specialiomis paslaugomis, kad

^(¹) OL C 465, 2021 11 17, p. 110.

pasiektų apčiuopiamų rezultatų. Regioninis ir vietinis aspektai taip pat svarbūs, ypač pasienio regionuose, kuriuose, norint rasti tinkamų įgūdžių turinčių darbuotojų, reikia tikslių priemonių veiksmingoms tarpvalstybinėms darbo rinkoms remti. Be to, nepalankioje padėtyje esantys ir atokūs regionai, įskaitant atokiausius regionus, susiduria su specifiniais sunkumais, nes galimybės patekti į darbo rinką ir perkvalifikavimo bei kvalifikacijos kėlimo galimybės yra ribotos;

- (14) 2021 m. vasario 26 d. Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.)⁽⁶⁾ nustatyta, kad vienas iš programos „Mokymosi visą gyvenimą ir judumo pavertimas tikrove visiems“ strateginių prioritetų, taip pat konkretūs veiksmai, yra įgūdžių įgijimas ar jų atnaujinimas, t. y. perkvalifikavimas ir kvalifikacijos kėlimas, per visą profesinį gyvenimą;
- (15) 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacijomis dėl individualiųjų mokymosi sąskaitų⁽⁷⁾ ir dėl europinio požiūrio į mikrokredencialus mokymuisi visą gyvenimą ir išdarbinamumui skatinti⁽⁸⁾ žmonėms padedama lanksčiau ir tikslingiau pradėti ir tęsti mokymosi trajektorijas. 2021 m. lapkričio 29 d. Tarybos rezoliucijoje dėl naujosios 2021–2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės⁽⁹⁾ skatinamos formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi galimybės, kuriomis naudojantis būtų galima suteikti visas būtinas žinias, įgūdžius ir kompetencijas siekiant sukurti įtraukią, tvarią, socialiai teisingą ir atsparesnę Sąjungą. Joje pabrėžiama, kad suaugusiųjų mokymasis yra svarbi mokymosi visą gyvenimą dalis. Žmonėms jų mokymosi trajektorijose padedančios priemonės, be kita ko, yra mokymasis, kokybiškas profesinis orientavimas ir įgūdžių išvertinimo galimybės;
- (16) sustiprintomis aktyvios darbo rinkos politikos priemonėmis, kurių skatinama imtis 2021 m. kovo 4 d. Komisijos rekomendacijoje dėl veiksmingos aktyvios paramos užimtumui po COVID-19 sukeltos krizės (EASE)⁽¹⁰⁾, siekiama remti profesinės veiklos keitimą atsigavimo po COVID-19 krizės aplinkybėmis ir geriau derinti įgūdžius darbo rinkoje; prie tų priemonių turėtų prisidėti užimtumo tarnybos, turinčios pakankamus administracinius gebėjimus;
- (17) 2020 m. lapkričio 24 d. Tarybos rekomendacija dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo⁽¹¹⁾ remiamas profesinio rengimo ir mokymo sistemų modernizavimas, siekiant suteikti jaunimui ir suaugusiesiems žinių, įgūdžių ir kompetencijos, kurių jiems reikia, kad jie galėtų laisvai jaustis besikeičiančioje darbo rinkoje ir visuomenėje, valdyti ekonomikos atsigavimą ir teisingą perėjimą prie žaliosios ir skaitmeninės ekonomikos demografinių pokyčių laikais ir visais ekonomikos ciklais. Ja skatinama profesinio rengimo ir mokymo veikla, kaip galima inovacijų ir augimo varomoji jėga, kuri sugeba greitai prisitaikyti prie darbo rinkos pokyčių, suteikia įgūdžių, reikalingų labai paklausiose profesijose, ir skatina įtraukumą bei lygias galimybes. Labai svarbu didinti profesinio rengimo ir mokymo patrauklumą vykdant komunikacijos ir informavimo kampanijas, pasitelkiant profesinės kompetencijos centrus, specialias profesinio rengimo ir mokymo ekosistemas ir rengiant profesinio meistriškumo konkursus, pavyzdžiui, „Euroskills“;
- (18) pereinant prie modernios, efektyviai išteklius naudojančios, žiedinės, įtraukios, atsparios ir konkurencingos ekonomikos reikės įgūdžių, reikalingų žaliajai pertvarkai ir darbo jėgos perkvalifikavimui bei kvalifikacijos kėlimui, kaip įtvirtinta 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikate „Europos žaliasis kursas“, kuriame nustatoma kaip ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslą. 2021 m. liepos 14 d. Komisijos komunikate „55 % tikslas – pasiekiamas. ES 2030 m. klimato tikslo įgyvendinimas siekiant neutralizuoti poveikį klimatui“ pripažįstama, kad žilioji pertvarka gali būti sėkminga tik tuo atveju, jei Sąjunga turės kvalifikuotą darbo jėgą, kurios jai reikia, kad išliktų konkurencinga, ir atkreipiamas dėmesys į pavyzdinius Europos įgūdžių darbotvarkės veiksmus, kuriais siekiama suteikti žmonėms įgūdžių, reikalingų žaliajai ir skaitmeninei pertvarkos;
- (19) dėl vykstančių Sąjungos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų ir su tuo susijusių darbo rinkos poreikių reikia investuoti į stiprių profesinio rengimo ir mokymo sistemų kūrimą visoje Sąjungoje, skatinant problemų sprendimo įgūdžius bei kompetenciją naujų technologijų srityje, pvz., išmaniosios gamybos ir automatinių įrenginių, pažangiosios robotikos, debesijos kompiuterijos, dirbtinio intelekto, duomenų apdorojimo ir daiktų interneto;

⁽⁶⁾ OL C 66, 2021 2 26, p. 1.

⁽⁷⁾ OL C 243, 2022 6 27, p. 26.

⁽⁸⁾ OL C 243, 2022 6 27, p. 10.

⁽⁹⁾ OL C 504, 2021 12 14, p. 9.

⁽¹⁰⁾ OL L 80, 2021 3 8, p. 1.

⁽¹¹⁾ OL C 417, 2020 12 2, p. 1.

- (20) skaitmeninių priemonių ir technologijų naudojimas didėja visose gyvenimo srityse ir gali lemti skaitmeninę atskirtį. Skaitmeniniai įgūdžiai yra labai svarbūs ne tik dalyvavimui darbo rinkoje, bet ir gyvenimo kokybei bei vyresnių žmonių aktyvumui. Sąjungoje daugiau nei 90 % profesinių funkcijų reikia turėti bazinį skaitmeninių žinių lygį, tačiau apie 42 % Sąjungos piliečių, įskaitant 37 % darbuotojų, trūksta pagrindinių skaitmeninių įgūdžių. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime (ES) 2022/2481 ⁽¹²⁾ nustatytas tikslas ne vėliau kaip 2030 m. užtikrinti, kad bent 80 % Sąjungos gyventojų turėtų bent pagrindinius skaitmeninius įgūdžius, ir tikslas ne vėliau kaip 2030 m. įdarbinti 20 mln. informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) specialistų, kad būtų pasiekta lyčių konvergencija. 2018 m. sausio 17 d. Komisijos komunikate dėl skaitmeninio švietimo veiksmų plano taip pat pabrėžiama, kad specializuotose švietimo ir mokymo programose trūksta gebėjimų mokyti papildomus IRT ekspertus. Be to, 2020 m. rugsėjo 30 d. komunikate dėl 2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų plano Komisija pabrėžia, kad mokymosi galimybių, įskaitant perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą, prieinamumui ir lankstumui padidinti turėtų būti naudojamos technologinės priemonės;
- (21) 2021 m. gegužės 5 d. Komisijos komunikate „Naujosios 2020 m. pramonės strategijos atnaujinimas. Bendrosios rinkos stiprinimas siekiant Europos ekonomikos atsigavimo“ raginama imtis ryžtingų veiksmų, kad mokymasis visą gyvenimą taptų realybe visiems, ir užtikrinti, kad švietimas ir mokymas neatsiliktų nuo žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų ir padėtų jas įgyvendinti. Jame pabrėžiama, kad kvalifikuota darbo jėga yra labai svarbi užtikrinant, kad tos pertvarkos būtų sėkmingos, remiant Sąjungos pramonės konkurencingumą ir kokybiškų darbo vietų kūrimą. Jame taip pat pripažįstama tvirtos Sąjungos, valstybių narių, socialinių partnerių ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų partnerystės ir bendradarbiavimo tarp pramonės ekosistemų ir jų viduje svarba. 2021 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikate „Žmonėms tarnaujančios ekonomikos kūrimas: socialinės ekonomikos veiksmų planas“ pabrėžiama, kad socialinė ekonomika gali atlikti lemiamą vaidmenį, nes ji yra svarbi socialiai sąžiningų ir įtraukių žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų varomoji jėga ir pagrindinė socialinių inovacijų varomoji jėga, be kita ko, perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo srityje;
- (22) kvalifikuotų trečiųjų valstybių piliečių pritraukimas gali padėti spręsti Sąjungos įgūdžių ir darbo jėgos trūkumo problemą. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2021/1883 ⁽¹³⁾ yra svarbus laimėjimas siekiant į darbo rinką pritraukti aukštos kvalifikacijos talentų. 2020 m. rugsėjo 23 d. komunikate dėl naujo migracijos ir prieglobsčio pakto Komisija taip pat daug dėmesio skiria darbo jėgos migracijai ir trečiųjų valstybių piliečių integracijai. Šiuo atžvilgiu, 2022 m. balandžio 27 d. Komisijos komunikatu „Įgūdžių ir talentų pritraukimas į ES“ siekiama stiprinti teisinę sistemą ir Sąjungos veiksmus šioje srityje. Juo siūloma Tarybos direktyvą 2003/109/EB ⁽¹⁴⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/98/ES ⁽¹⁵⁾ išdėstyti nauja redakcija, siekiant supaprastinti visų lygių įgūdžių turinčių trečiųjų valstybių darbuotojų priėmimo į Sąjungą procedūras ir pagerinti jų teises ir apsaugą nuo išnaudojimo darbe. Komisija taip pat toliau kurs ES specialistų rezervą, kad palengvintų darbo jėgos pasiūlos ir paklausos derinimą įdarbinant trečiųjų valstybių piliečius, ir ji siekia pradėti taikyti specialiai pritaikytą specialistų pritraukimo partnerystę su konkrečiomis pagrindinėmis valstybėmis partnerėmis, kad abipusiškai naudingai ir žiediniu būdu būtų skatinamas tarptautinis darbo jėgos judumas ir talentų ugdymas. Be to, Sąjunga ir toliau labiausiai prisideda prie pasaulinio švietimo finansavimo, daugiausia dėmesio skirdama mokytojų rengimui, mergaičių švietimui bei profesiniam rengimui ir mokymui. Šis darbas, vykdomas pagal 2021 m. gruodžio 1 d. Komisijos ir Vyriausiojo įgaliojimo bendrą komunikatą „Strategija „Global Gateway“, papildo šio sprendimo tikslus;
- (23) pasitikėjimas Sąjungoje ar trečiojoje valstybėje įgytomis kvalifikacijomis ir jų skaidrumas yra labai svarbūs palengvinant jų pripažinimą. Sąjungos priemonės, kaip antai Europos kvalifikacijų sandara, *Europass*, ESCO, trečiųjų valstybių piliečių įgūdžių nustatymo ES šablonas, Europos skaitmeniniai mokymosi kredencialai, EURES portalas ir

⁽¹²⁾ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4).

⁽¹³⁾ 2021 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2021/1883 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą sąlygų, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2009/50/EB (OL L 382, 2021 10 28, p. 1).

⁽¹⁴⁾ 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (OL L 16, 2004 1 23, p. 44).

⁽¹⁵⁾ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/98/ES dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (OL L 343, 2011 12 23, p. 1).

atitinkamos Sąjungos kompetencijos sistemos, yra atspirties taškas siekiant padidinti įgūdžių ir kvalifikacijų skaidrumą ir palyginamumą. Kad darbo rinkos gerai veiktų, įgūdžiai turi būti suprantami ir vertinami, nesvarbu, ar jie įgyti formaliojo, neformaliojo ar savaiminio mokymosi būdu. Geresnis įgūdžių nustatymas ir dokumentavimas, taip pat gairės, skirtos užtikrinti, kad įgūdžiai būtų matomi, yra labai svarbūs žingsniai šioje srityje siekiant didesnio visų įgūdžių skaidrumo ir perkeliavimo, įskaitant universaliuosius įgūdžius, pavyzdžiui, kalbos įgūdžius, kritinį mąstymą, verslumą, kūrybiškumą, tarpkultūrines kompetencijas, komandinį darbą ir medijų raštingumą;

- (24) daugelyje valstybių narių viešosios ir privačiosios investicijos į perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą yra nepakankamos. Daugelis darbdavių, visų pirma MVĮ, neteikia savo darbuotojams mokymo arba jo nefinansuoja, o netipinių formų darbą dirbantys asmenys turi mažesnes galimybes dalyvauti darbdavių finansuojamoje mokymo veikloje arba visai jų neturi. Tokia nelygybė gali daryti neigiamą poveikį asmenų gerovei ir sveikatai, mažinti ekonominį konkurencingumą, lemti praleistas galimybes, sudaryti kliūtis inovacijoms ir sukelti riziką, dėl kurių vykdam žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas link tvaresnės ekonominės veiklos žmonės lieka nuošalyje. Siekiant įmonių konkurencingumo svarbu skirti išteklių, kad darbuotojai galėtų dirbti su naujausiomis technologijomis. Reikia sukurti reikiamą sistemą, kuri padėtų atverti ir skatinti darbdavių finansines investicijas į įgūdžius ir atkreipti dėmesį į perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo ekonominę vertę. Pavyzdžiui, pagalbos MVĮ priemonių rinkiniu siekiama sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą ir ugdyti įgūdžius. Be to, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/1152 ⁽¹⁶⁾ numatyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, jog tais atvejais, kai pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę arba kolektyvines sutartis reikalaujama, kad darbdavys mokyty darbuotoją atlikti darbą, kuriam jis yra įdarbintas, toks mokymas darbuotojui būtų teikiamas nemokamai, būtų skaičiuojamas kaip darbo laikas ir, jei įmanoma, vyktų darbo valandomis;
- (25) praeityje Sąjungoje gerokai padidėjo viešosios investicijos į pirminį švietimą ir mokymą. Tačiau iki šiol tai nėra suderinta su atitinkamu investicijų padidėjimu ir holistinių metodų, skirtų nuolatiniam įgūdžių ugdymui per visą darbingą amžių remti, kūrimu. 2020 m. birželio 8 d. Tarybos išvadose valstybių narių prašoma išnagrinėti galimus mokymosi visą gyvenimą ir įgūdžių ugdymo individualiu lygmeniu finansavimo viešosiomis ir privačiosiomis lėšomis modelius, o Komisija raginama remti tas valstybių narių pastangas;
- (26) perkvalifikavimui ir kvalifikacijos kėlimui skiriama didelė Sąjungos finansinė parama, teikiama, pavyzdžiui, „Europos socialinio fondo“ ^{***} (toliau – ESF+), Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – EGADP), Europos regioninės plėtros fondo, Teisingos pertvarkos fondo, programos „InvestEU“ (toliau – „InvestEU“), Skaitmeninės Europos programos, programos „Erasmus“^{***}, programos „Europos horizontas“, Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) bei Modernizavimo fondo, Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės – Globali Europa, lėšomis. ESF⁺ tebėra pagrindinė Sąjungos finansavimo priemonė, kuria siekiama investuoti į daugiau ir geresnių darbo jėgos įgūdžių, visų pirma remiant institucijas ir tarnybas, kad jos galėtų įvertinti ir numatyti įgūdžių poreikius ir iššūkius, remti viešojo ir privačiojo sektorių darbuotojų perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo galimybes. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva siekiama užtikrinti, kad visi jaunuoliai, kurie netenka darbo arba užbaigia formalųjį mokymąsi, per keturis mėnesius gautų kokybišką darbo, tolesnio mokymosi, pameistrystės ar stažuotės pasiūlymą. Į valstybių narių nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus pagal EGADP įtrauktoms reformoms ir investicijoms būdingas svarbus įgūdžių aspektas, dažnai susijęs su aktyvia darbo rinkos politika, visų pirma jaunimo užimtumo rėmimu. Komisijos ir Tarybos jau patvirtintuose nacionaliniuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose apie 20 % socialinių išlaidų skiriama užimtumui ir įgūdžiams;
- (27) Sanglaudai ir Europos teritorijoms skirta ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyva (REACT-ES) buvo pirmoji gaivinimo priemonių rinkinio „NextGenerationEU“ iniciatyva, sukurta valstybių narių ekonomikos gaivinimui skirtiems mokėjimams atlikti. Ji padėjo kurti darbo vietas ir investuoti į įgūdžius regionuose, kuriems labiausiai reikia pagalbos. Darbuotojai, kurie netenka darbo dėl didelio masto restruktūrizavimo, taip pat gali gauti paramą iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams, kad galėtų susirasti naują darbą, pavyzdžiui, toliau tęsiant švietimo ir mokymo veiklą ir teikiant pritaikytas profesinio orientavimo ir konsultavimo paslaugas;

⁽¹⁶⁾ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1152 dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje (OL L 186, 2019 7 11, p. 105).

- (28) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1056 ⁽¹⁷⁾, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas, pripažįstama, kad darbuotojų ir darbo ieškančių asmenų perkvalifikavimas ir kvalifikacijos kėlimas yra būtina priemonė sąžiningai ir įtraukiai žaliajai pertvarkai užtikrinti ir neigiamiems tos pertvarkos padariniams sušvelninti. 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacijoje dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo ⁽¹⁸⁾ nustatytos konkrečios gairės, kuriomis siekiama padėti valstybėms narėms parengti ir įgyvendinti politikos priemonių rinkinius dėl atitinkamų užimtumo ir socialinių aspektų, įskaitant perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo politiką. Be to, 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacijoje dėl mokymosi siekiant žaliosios pertvarkos ir darnaus vystymosi ⁽¹⁹⁾ skatinama politika ir programos, kuriomis siekiama užtikrinti, kad visų amžiaus grupių besimokantieji įgytų žinių ir įgūdžių, kad galėtų pasinaudoti kintančios darbo rinkos teikiamais pranašumais, gyventi tvariai ir imtis veiksmų dėl tvarios ateities;
- (29) įgyvendinant „InvestEU“ pagal jos socialinių investicijų ir įgūdžių politikos liniją remiama įgūdžių paklausa ir pasiūla, gerinami galutinių gavėjų įgūdžiai arba įgūdžių pritaikymas ir skatinamos investicijų į įgūdžius rinkos. Pagal „InvestEU“ taip pat remiamos bendrosios investicijos į švietimą, mokymą ir susijusias paslaugas. Be to, taikant Teisingos pertvarkos sistemą pagal „InvestEU“ remiamos investicijos, įskaitant investicijas, kuriomis siekiama remti darbuotojų perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą regionuose, kuriems pagal Reglamentą (ES) 2021/1056 patvirtintas teisingos pertvarkos planas, arba tiems regionams naudingi projektai, jei jie yra labai svarbūs tų teritorijų pertvarkai;
- (30) pagal Komisijos techninės paramos priemonę teikiamos specialiai pritaikytos ekspertinės žinios gali padėti valstybėms narėms vykdyti reformas, susijusias su nacionalinėmis ar regioninėmis įgūdžių strategijomis, kad laikinas Sąjungos finansavimas padėtų užtikrinti ilgalaikį turimų perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo galimybių tobulinimą. Komisijos skatinamas tarpusavio mokymasis taip pat gali padėti šį procesą įgyvendinti;
- (31) 2021 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatu „Lygybės Sąjunga. 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategija“ siekiama užtikrinti visapusišką neįgaliųjų dalyvavimą visuomenėje vienodomis teisėmis su kitais asmenimis Sąjungoje ir už jos ribų, remiant Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimą. Siūlomoje strategijoje Komisija išsipareigoja užtikrinti, kad neįgalieji galėtų dalyvauti mokymuose ir įgyti naujų įgūdžių, nes tai yra pagrindinė užimtumo ir nepriklausomumo sąlyga;
- (32) Sąjungos lygmeniu šiam sprendimui įgyvendinti būtini finansiniai asignavimai būtų nustatyti prisidedančių programų biudžete pagal 2014–2020 m. ir 2021–2027 m. daugiametes finansines programas. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos, kaip biudžeto valdymo institucijos, įgaliojimams, turėtų būti siekiama skirti bent 9,3 mln. EUR finansavimą šio sprendimo įgyvendinimui veiklos išlaidoms padengti. Finansinė parama Europos įgūdžių metams turėtų būti teikiama pagal atitinkamas Sąjungos programas ir priemones, atsižvelgiant į turimą finansavimą ir laikantis taikytinų taisyklių. Europos įgūdžių metų finansavimas neturėtų daryti įtakos projektų finansavimui pagal dabartines Sąjungos programas ir finansavimu turėtų būti siekiama užtikrinti, kad Europos įgūdžių metų poveikis išliktų ilgam;
- (33) kadangi šio sprendimo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo šio sprendimo veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (34) siekiant užtikrinti greitą Europos įgūdžių metų įgyvendinimą, šis sprendimas turėtų įsigaliooti skubos tvarka kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

⁽¹⁷⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 231, 2021 6 30, p. 1).

⁽¹⁸⁾ OL C 243, 2022 6 27, p. 35.

⁽¹⁹⁾ OL C 243, 2022 6 27, p. 1.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Laikotarpis nuo 2023 m. gegužės 9 d. iki 2024 m. gegužės 8 d. skelbiamas Europos įgūdžių metais.

2 straipsnis

Tikslai

Vadovaujantis Europos socialinių teisių ramsčio 1, 4 ir 5 principais, prisidedant prie Europos įgūdžių darbotvarkėje nustatytų tikslų ir Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane nustatytų pagrindinių Sąjungos tikslų, bendras Europos įgūdžių metų tikslas – toliau skatinti perkvalifikavimu ir kvalifikacijos kėlimu grindžiamą požiūrį pagal nacionalinę kompetenciją, teisę ir praktiką. Toliau skatinant perkvalifikavimu ir kvalifikacijos kėlimu grindžiamą požiūrį, Europos įgūdžių metais siekiama didinti Sąjungos įmonių, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI), konkurencingumą ir prisidėti prie kokybiškų darbo vietų kūrimo, kad būtų visapusiškai išnaudotas žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų potencialas socialiai sąžiningu, įtraukiu ir teisingu būdu, taip skatinant vienodas galimybes įgyti įgūdžių ir mažinant nelygybę bei segregaciją švietimo ir mokymo srityje ir prisidedant prie nuolatinio mokymosi ir karjeros raidos, įgalinant žmones rinktis kokybiškas darbo vietas ir visapusiškai dalyvauti ekonominėje veikloje ir visuomenės gyvenime. Kalbant konkrečiau, Europos įgūdžių metų veikla turi padėti skatinti su įgūdžiais susijusią politiką ir investicijas, siekiant užtikrinti, kad vykstant žaliajai ir skaitmeninei pertvarkoms ir ekonomikos atsigavimui niekas nebūtų paliktas nuošalyje, ir, visų pirma, spręsti darbo jėgos trūkumo problemą šalinant spragas ir įgūdžių neatitiktį, jog Sąjungoje įgalintos darbo jėga bei visuomenė galėtų pasinaudoti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų teikiama galimybėmis:

1. skatinti didesnes, veiksmingesnes ir įtraukesnes investicijas visais lygmenimis, *inter alia*, viešojo ir privačiojo sektorių darbdavių, įskaitant MVI, į visų formų perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą, švietimą ir mokymą, siekiant išnaudoti visą dabartinės ir būsimos Sąjungos darbo jėgos potencialą, be kita ko, padėti žmonėms prisitaikyti prie darbo vietos keitimo, užtikrinti vyresnių žmonių aktyvumą bei pasinaudoti naujomis galimybėmis, kurias suteikia vykstanti ekonomikos pertvarka;
2. didinti įgūdžių aktualumą ir ugdymą glaudžiai bendradarbiaujant su tarpsektoriniais ir sektorių socialiniais partneriais, valstybinėmis ir privačiomis užimtumo tarnybomis, įmonėmis, pilietinės visuomenės subjektais, pelno nesiekiančiais socialinių paslaugų teikėjais, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjais ir skatinant jų bendradarbiavimą, taip pat kuriant bendrus metodus su visomis Sąjungos, nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens valdžios įstaigomis ir palengvinant įgūdžių ir kvalifikacijų pripažinimą;
3. derinti žmonių siekius, poreikius ir įgūdžius, įskaitant judumo metu įgytus įgūdžius, su darbo rinkos poreikiais ir galimybėmis, ypač tomis, kurias teikia žalioji ir skaitmeninė pertvarkos, atsirandantys nauji sektoriai ir pagrindiniai sektoriai, kuriems reikia atsigausti po COVID-19 pandemijos, užtikrinant, kad ypatingas dėmesys būtų skirtas tam, kad į darbo rinką būtų integruota daugiau žmonių, visų pirma moterų ir jaunimo, ypač nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio jaunimo (NEET), žemos kvalifikacijos asmenų, vyresnio amžiaus darbuotojų, neįgalųjų, nepalankioje padėtyje esančių ir įvairios kilmės asmenų, atokiauose vietovėse ir atokiausiuose regionuose gyvenančių žmonių, taip pat iš Ukrainos perkeltų asmenų;
4. pritraukti žmones iš trečiųjų valstybių, turinčius valstybėse narėse reikalingų įgūdžių skatinant mokymosi galimybes, be kita ko, prireikus, kalbų mokymąsi ir mokymą, įgūdžių ugdymą ir judumą bei palengvinant kvalifikacijos pripažinimą.

3 straipsnis

Priemonių rūšys

1. Priemonių, kurių reikia imtis 2 straipsnyje nustatytiems tikslams pasiekti, rūšys apima veiklą Sąjungos ir, pasinaudojant esamomis galimybėmis, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis, kai tinkama, bendradarbiaujant su trečiosiomis valstybėmis, pavyzdžiui:

- a) internetines ir asmenines konferencijas, forumo diskusijas ir kitus renginius, siekiant skatinti diskusijas apie įgūdžių politikos vaidmenį ir indėlį siekiant konkurencingo ir tvaraus ekonomikos augimo, atsižvelgiant į demografinius pokyčius, žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, taip pat remiant aktyvų ir angažuatą pilietiškumą, ir siekiant sutelkti atitinkamus suinteresuotuosius subjektus, kad būtų užtikrinta galimybė naudotis švietimo, mokymo ir mokymosi galimybėmis vietoje;
- b) darbo grupes, techninius susitikimus ir kitus renginius, kuriais skatinamos diskusijos ir tarpusavio mokymasis apie veiksmus ir metodus, kurių gali imtis ir kuriuos gali taikyti viešojo, privačiojo ir trečiojo sektoriaus suinteresuotieji subjektai, įskaitant gerosios patirties, gairių ir kitų su renginiais susijusių patvirtinamųjų dokumentų rengimą, skelbimą ir sklaidą;
- c) iniciatyvas, skirtas, *inter alia*, asmenims, darbdaviams, visų pirma MVĮ, prekybos ir pramonės rūmams, socialiniams partneriams, valdžios institucijoms, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjams, siekiant skatinti perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo galimybių teikimą, finansavimą ir įsisavinimą ir kuo labiau padidinti kvalifikuotos darbo jėgos naudą ir potencialą;
- d) informavimą apie perkvalifikavimui ir kvalifikacijos kėlimui bei nuolatiniam mokymuisi skirtas Sąjungos iniciatyvas, su tokiomis iniciatyvomis susijusią visapusišką komunikacijos veiklą ir informuotumo apie jas didinimo kampanijas, skatinant tokių iniciatyvų įgyvendinimą ir rezultatus vietoje, taip pat potencialių paramos gavėjų naudojimąsi jomis;
- e) dialogo su socialiniais partneriais ir esamose suinteresuotųjų subjektų grupėse ir tinkluose stiprinimą, be kita ko, pasitelkiant nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis sukurtas interneto platformas, ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo galimybių, susijusių su Europos įgūdžių metais, užtikrinimą;
- f) nacionalinių, sektoriinių ir konkrečioms įmonėms skirtų įgūdžių ugdymo strategijų rengimo ir mokymo skatinimą, be kita ko, palaikant socialinį dialogą ir įtraukiant socialinius partnerius;
- g) tolesnės su įgūdžiais susijusios informacijos rinkimo priemonių įdiegimą, o prireikus ir plėtojimą, kartu skatinant jų taikymą nustatant dabartinius ir būsimus įgūdžių poreikius, visų pirma susijusius su žaliąja ir skaitmenine pertvarkomis, pagrindiniais sektoriais, kuriems reikia atsigaivinti po COVID-19 pandemijos, energetikos krize ir Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikiu, ir skleidžiant apie tai informaciją;
- h) priemonių, kuriomis didinamas kvalifikacijų, įskaitant ne Sąjungoje suteiktas kvalifikacijas, skaidrumas ir patvirtinami neformaliojo mokymosi bei savaiminio mokymosi rezultatai, skatinimą ir tolesnį įgyvendinimą;
- i) viešiesiems, privatiesiems ir nevyriausybiniais suinteresuotiesiems subjektams, dalyvaujantiems rengiant perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo galimybes, mokymąsi bei profesinį rengimą ir mokymą, skleidžiant apie juos informaciją ir juos įgyvendinant, svarbių programų, finansavimo galimybių, projektų, veiksmų ir tinklų skatinimą.

2. Komisija gali nustatyti kitą veiklą, kuri galėtų padėti siekti 2 straipsnyje nustatytų tikslų, ir leisti naudoti nuorodas į Europos įgūdžių metus skatinant tą veiklą, jeigu ji padeda siekti tų tikslų. Kitos Sąjungos institucijos ir valstybės narės taip pat gali nustatyti kitą tokio pobūdžio veiklą ir siūlyti ją Komisijai.

4 straipsnis

Bendradarbiavimas nacionaliniu lygmeniu

Už dalyvavimo Europos įgūdžių metų veikloje organizavimą nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis atsako valstybės narės. Tuo tikslu kiekviena valstybė narė, atsižvelgdama į nacionalines aplinkybes ir praktiką, paskiria nacionalinį koordinatorių ar koordinavimo įstaigą, kompetentingą darbo politikos ir įgūdžių srityje. Nacionalinis koordinatorius ar koordinavimo įstaiga yra bendradarbiavimo Sąjungos lygmeniu kontaktinis punktas, kuris, laikydamasis holistinio požiūrio, koordinuoja Europos įgūdžių metų veiklą atitinkamoje valstybėje narėje, sudarydamas sąlygas dalyvauti atitinkamiems subjektams.

5 straipsnis

Bendradarbiavimas Sąjungos lygmeniu

1. Europos įgūdžių metų veiklos koordinavimas Sąjungos lygmeniu grindžiamas visapusišku požiūriu, kuriuo siekiama užtikrinti įvairių Sąjungos programų ir iniciatyvų įgūdžių srityje sinergiją.
2. Įgyvendindama Europos įgūdžių metus Komisija remiasi atitinkamų Sąjungos agentūrų, visų pirma, Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo, Europos profesinio mokymo plėtros centro, Europos darbo institucijos, Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros, Europos mokymo fondo ir Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros, ekspertinėmis žiniomis ir pagalba.
3. Komisija šaukia nacionalinių koordinatorių ar koordinavimo įstaigų atstovų susitikimus 3 straipsnyje nurodytai veiklai koordinuoti. Tie susitikimai taip pat suteikia galimybę keistis informacija apie Europos įgūdžių metų veiklos įgyvendinimą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis. Europos Parlamento ir atitinkamų Sąjungos agentūrų atstovai tuose posėdžiuose gali dalyvauti stebėtojų teisėmis.
4. Komisija glaudžiai bendradarbiauja su socialiniais partneriais, pilietine visuomene, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjais, darbo rinkos įstaigomis, besimokančiais ir įgūdžių, švietimo, mokymo ir nuolatinio mokymosi srityje veikiančių organizacijų ar įstaigų atstovais, kad padėtų įgyvendinti Europos įgūdžių metus Sąjungos lygmeniu.

6 straipsnis

Bendradarbiavimas tarptautiniu lygmeniu

Europos įgūdžių metų tikslais Komisija, prireikus, bendradarbiauja su trečiosiomis valstybėmis ir kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija ir Tarptautine darbo organizacija, taip pat su kitais tarptautiniais suinteresuotaisiais subjektais, kartu užtikrindama Sąjungos dalyvavimo matomumą.

7 straipsnis

Stebėseną ir vertinimas

Ne vėliau kaip 2025 m. gegužės 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui ataskaitą dėl šiame sprendime numatytų ir valstybėse narėse bei visoje Sąjungoje įgyvendintų iniciatyvų įgyvendinimo, jų rezultatų ir bendro vertinimo. Toje ataskaitoje pateikiama idėjų, kokios galėtų būti tolesnės bendros pastangos įgūdžių ugdymo srityje, siekiant užtikrinti ilgalaikį Europos įgūdžių metų poveikį.

8 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Strasbūre 2023 m. gegužės 10 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė
R. METSOLA

Tarybos vardu
Pirmininkė
J. ROSWALL
